MALTA

BORD DWAR IL-KONTROLL TA' KIRI TA' RABA

**MAGISTRAT DR.
JOSEPH A. APAP BOLOGNA**

Seduta ta' l-1 ta' Gunju, 2004

Rikors Numru. 1/1995/1

Maria Vella mart Costantino
u l-istess Costantino Vella
ghal kull interess li jista jkollu

vs

Carmelo Elllul

Il-Bord,

Ra r-rikors li bih ir-rikorrenti, wara li ppremettew illi huma jikru lill-intimat l-ghalqa maghrufa bhala tal-Gewwienija fil-kontrada ononima f'Hal Ghaxaq tal-kejl ta' cirka disa kejliet u b'xi ambjenti fiha, bis-somma ta' lira u nofs (LM1.50,0) fis-sena pagabbli b'lura bl-ewwel skadenza fil-15 ta' Awissu 1995.

Illi l-esponenti ghandhom bzonn jirriprendu pussess ta' din l-ghalqa li giet imhollija b'legat lil esponenti Maria Vella biex ikunu jistghu jahdmuha huma u membri tal-familja taghhom.

Ghaldaqstant l-esponenti talbu bir-rispett li dan il-Bord joghgbu jawtorizzahom li jirriprendu pussess tal-ghalqa

hawn fuq imsemmija u dan fi zmien qasir u perentorju li jigi stabbilit kif ukoll li jillikwida kull kumpens li jista jkun dovut li jithallas lil intimat skond il-ligi.
Bl-ispejjes kontra l-intimat.

Ra r-risposta tal-intimat (fol 4 tal-atti) li biha esponew bir-rispett:
1. Illi fil-mertu, r-rikorrenti jridu jissodisfaw skond il-vot tal-ligi, iz-zewg kundizzjonijiet imposti fl-Artikolu 4 (2) tal-Att XVI tal-1967.
2. Illi in oltre, kif ser jirrizulta, ir-rikorrenti certament m'humiex dipendenti ghall-ghixien taghhom, jew tal-persuna minnhom imsemmija fir-rikors, fuq il-htiega tar-ripresa tar-raba de quo. Ghandu jirrizulta wkol illi la r-rikorrenti u l-anqas il-membri tal-familja taghhom qatt ma hadmu raba.
3. Salv eccezzjonijiet ohra.
Rat l-atti kollha tal-kawza.
<u>Ikkunsidra</u>
Illi wara li jinghad li hadd mill-partijiet ma ssottometta nota tal-osservazzjonijiet in konnessjoni ma' dan il-kaz, jigi rilevat li l-artikolu applikabbli hu l-artikolu 4 (2) (a) tal-Kapitolu 199 tal-Ligijiet ta' Malta, abbinat mal-ewwel proviso kif ukoll mas-subinciz (4) tal-istess artikolu.
Illi hawnhekk jinghad illi rikors bhal dak in desamina ghandu jigi akkolt jekk sid il-kera ossija r-rikorrenti jehtieg ir-raba in kwistjoni sabiex jigi uzat ghal skopijiet agrikoli jew minnu jew minn membru tal-familja tieghu u dan almenu ghal perjodu specifikat. Pero f'kaz li l-<u>kerrej</u> jipprova li r-raba in kwistjoni <u>hu fonti importanti tal-ghijxien tal-istess kerrej u jekk il-Bord ikun sodisfatt li l-istess kerrej ibati aktar minn sid il-kera</u> jekk ir-rikors jigi milqugh, allura t-talba tal-istess sid ma ghandhiex tigi milqugha. Fl-ahhar nett l-istess ligi tipprovdi dwar kemm ghandu jkun il-kumpens li ghandu jinghata lill-kerrej, f'kaz li talba bhal dik in esami tista tigi akkolta.
<u>Ikkunsidra</u>
Illi in rigward <u>il-fatti</u> tal-kaz, jirrizulta mill-provi prodotti illi l-partijiet involuti huma ahwa u wara l-mewt tal-genituri taghhom, kif jidher mill-att pubbliku in atti Nutar Antoine Agius pubblikat fis-26 ta' Awissu 1994, ir-rikorrenti giet emessa fil-pussess tal-ghalqa in kwistjoni waqt li l-intimat

kien gie emess fil-pussess fis-subdirett dominju perpetwu u subcens ta' LM8 fis-sena impost fuq fond iehor u dan minhabba legat kif deskritt fl-istess att pubbiku. Pero l-intimat li kien qed jahdem l-imsemmija ghalqa, rrifjuta li jirrilaxxaha favur ohtu ir-rikorrenti.

Illi meta xehedet ir-rikorrenti, din spjegat (fol 5 u fol 73 tal-atti), illi l-istess intimat jipposjedi zewg ghelieqi ohrajn waqt li hi tipposjedi l-art in kwistjoni biss. In oltre, zewgha Costantino, wara li kien lahaq l-eta tal-pensjoni, kien miet fil-mori tal-kawza, u ghalhekk id-dhul tar-rikorrenti naqas, billi l-pensjoni mhallsa lilha kienet ta' LM135 kull erba' gimghat (ara x-xhieda ta' Adrian Attard a fol 110 ibid). Ta' min isemmi wkoll illi zewgha kellu zewg lanec tas-sajd izda kien juza, meta kien haj, wahda minnhom biss (ara x-xhieda ta' Francis Caruana a fol 91 et seq ibid, kif ukoll ix-xhieda ta' Francis Barbara a fol 135 et seq ibid).

Illi Carmelo Ellul (fol 9 tal-atti) spjega illi mill-25 ta' Marzu 1995 sar pensjonant u kien jiehu biss, bhala dhul, pensjoni tas-Sigurta Socjali u imghax bankarju. In rigward dhul minn raba, kif rizultanti mid-dikjarazzjonijiet ta' taxxa sottomessa minnu, kif ukoll meta xehed (ara fol 24 tal-atti) hu qal li "illum il-gurnata ma jien qed indahhal xejn mir-raba" (ara fol 30 sa fol 50 dwar id-dhul tieghu).

Illi ta' min jghid ukoll illi gie prodott certu Anthony Ellul (fol 121 et seq ibid) li semma li kien hemm certu zmien meta r-rikorrenti aktarx riedet tbiegh l-istess ghalqa, wara li din kienet riluttanti sabiex taghmel dan izda kienet giet perswaza li tbiegh mill-istess xhud "bl-isforzi tieghi". Di fatti jidher wkoll li kien sar konvenju, izda x-xhud ma kienx jaf x'gara wara dan (ara
l-kopja tal-konvenju a fol 144 ibid).

Ikkunsidra

Illi mill-premess jidher li:

a) Ir-rikorernti effettivament ghandha bzonn li tiehu lura r-raba in kwistjoni sabiex tuza l-istess raba ghal skopijiet agrikoli u b'hekk tawmenta, xi ftit, id-dhul taghha bhala pensjonanta.

b) L-intimat ma ghandu l-ebda qliegh mill-istess raba u b'hekk ma hux necessarju li l-Bord jara u jezamina l-kwistjoni ta' 'hardship'.

Ikkunsidra

Illi a fol 69 jinsab anness ir-rapport tal-membri teknici ta' dan il-Bord u li llikwidaw l-ammont ta' kumpens dovut lill-intimat fis-somma ta' Lm60.

Ghal dawn il-motivi, il-Bord jilqa t-talba kif dedotta mill-istess rikors u:

a) Jawtorizza lir-rikorrenti sabiex tirriprendi l-pussess tal-ghalqa maghrufa bhala tal-Gewwienija fil-kontrada ononima f'Hal Ghaxaq tal-kejl ta' cirka disa kejliet u b'xi ambjenti fiha u dan sal-15 ta' Awissu 2004.

b) Tillikwida l-ammont ta' kumpens dovut li ghandu jithallas mir-rikorrenti lill-intimat fis-somma ta' LM60.

In rigward l-ispejjes kull parti ghandha tbati l-ispejjes taghha.

< Sentenza Finali >

--------------------------------TMIEM--------------------------------